

mindez nem mindegy, sőt, nem is beszélve
a szögről vagy a gépünk és a film
minőségéről, és különösen
arról a gondról, hogy csak két kezünk van,
és vagy dobálunk, vagy fényképezünk.

Határ Győző

„VÉGE”

kék sebészköpenyben, átlátszó orrálarcban a sebészorvos megigazította a fején sebészsapkáját, a kórtermi fehér vaságy két végén, fejtől-lábtól ráfektette a vaságy végeire a zenegerendát, hasmánt ráfeküdt a piezoparietális penultrapixel szerkentyűre, és ellökte magát, hogy egyenletes-lassú tempóban végigguruljon a beteg fölött. A számlapon a mutató kitért, a pixelskála felénél az analizátor működésbe lendült – a sípláda muzsikálni kezdett.

– Ez a perforált vakbél szinkópája – szólt hátra a sebészorvos a fityulás, bámész-rajongó ápolónőnek, aki a címszerepben Bertuska névre hallgatott, és egyúttal partnere volt (a filmbéli világszép szeretője). Következett a következő ágy. A két ágyvégre a zenegerenda vágányát felfekteti, kibiztosítja, ráhasal, ellöki magát. *Même jeu.* A penultrapixel skálamutatója kileng, a sípláda muzsikál.

– Ez a májmegnagyobbodás kódája – szólt hátra, míg elhaladt a beteg fölött, aki öt infúzió függ, és nem tud magáról. A világszép ápolónő segít, Bertuskával a zenegerendát felfektetik a harmadik ágyra. Kibiztosítva, sebészorvos rajta. *Même jeu.*

– Ez a három epekő császárkeringője – próbálja túlharsogni a sípládát a sebészorvos, és rézpöcköt kattint, hogy lekapcsolja az UM-TATTA-UM-TATTA ricsajt, ügyet sem vet a páciensre, aki a gerenda alatt görcsökben fetreng. Ketten újra felkapják, a zenevágányt ráfektetik a negyedik ágyra, kibiztosítás, ráugrás hasmánt, bal lábbal ellökés, rajta. *Même jeu.*

– Ez az önmaga farkába harapó, szívhezszóló kánon a vonósokban a tüdő- és mellhártyalob muzsikája: a tüdő kollabált. – Lekapcsolja a sípládát, hogy hallja a saját hangját, és saját hangján hátraszóll: – Ha összejön nekünk az exitus, vigyék ki.

Alatta a beteg horpadtan haldokol, a gáláns sebészorvos vadházas élete párja (a filmen a Világszép:) Bertuska bólint.

– Ez a belei-gyomra híja, duodenum nélküli a kedvencem – szól vissza a frissen műtött félholt felett, s nem tud róla, hogy karnagyi vezénylőmozdulatokkal kíséri a sípláda kornyikálását: – Ez aztán a Nagy Olasz Opera, az Intermezzo, ez a hatos vagy a hetes? Írja a kórlapjára, Bertuska: kivált kedvünkre való.

– A tüdő- és szívátültetéses volt soron: a rockzenericsaj mutatta, hogy a beteg kis-korú.

A néger vesekövesnél: kereplőszóló, két sor nagy karéjban dobok megdühödése és csörgőtökmuzsika (afrokaribi AGIHÍJJA! AGIHÍJJA! AGIHÍJJA! zenefergeteg: minden ágy minden haldoklója ráránduló derékriszálással díjazza).

Az ágyosoron még hátravan a nyirokér-karcinómás, a féloldalas hűdéses, az áttételes agytumoros, a prosztatatarákos, a fehérvérű, az agonizáló özofágusz-klónuszos (szép halál a fulladásos), arról az autókarambolos, roncsolt medencecsont-ripityájú, pelvisz- és gerinctörésesről nem is beszélve, aki csak nyaktól felfele él. – Hát ezek? – kérdezi filmes-félénken, az alig hallhatóság örömére, Bertuska. – A tüdő- és szív gépünkön aki van nekünk. Lepakcsoljam? – – –

Volt oxigénpalack, ami ezek hallatára eldőlt.

– Hagyja, Bertuska – intette le a párja, aki az Intézet Főigazgató Királysebészének csak egy fokkal volt alatta, rangban: – hagyja eldőlni. (Nem mondta, de a hallgatóság tőle megszokott titokzatával imputálta: ha minden magától eldőlt oxigénpalackot felállogatnánk, hova lennénk?)

– És ez? (míg a zenevágányt ketten rádobták a kilencedikre) – ezzel most mi lesz? – kérdezte búgó hangon szerelmese, nyugodt rémületet színlelve. – Jegeljük?

– Ezzel? Semmi – vetette vissza a sebészorvos diadalmasan, és lassúdad-egyenletesen továbbgurult rajta, fölötte; majd fejtől, ugorvást leszállva róla, a pár papucsot oldalt rúgva a fűtött linóleumpadlón, ahol landolt, és átlátszó orrálarca fölött megigazította sebészsapkáját.

Az ápolónő fél szóból is megértette a hullakamrát.

A tizenharmadik ágy elvitte a pálmát, a gyorsexitus sikerrel kecsegtetett. Ami hátravan – lehetőleg egy füst alatt: kivenni a szabadalmi pátenst rá, és szériagyártásban piezoparietális penultrapixel zenevágányt minden kórháznak. Eddig ami néma volt, ezentúl a kór hadd muzsikáljon – a kórisme felismeréséhez zenével járuljon hozzá a bántalom.

És kifele mentek a filmből. Az Intenzív Osztály elágyfüggönyözött Kórtermi Egyetemlegére árnyék borult. Csattog az olló – a visszatekert filmen meg-megreszket a nemzetközi homály, vágás, vágás –

gyártók/szereplők/szereposztók, gafferek és algafferek alápergő névsora

*

VÉGE – mondta a film széles mosollyal, akár a sugarasan hétágra tűző Nap: VÉGE.

(álmom: SZENT GYÖRGY KÓRHÁZ, 2000. december 24., karácsony)